

Nadzwyczajne wydanie.

GAZETA PORANNA

Nr. 2072.

Lwów, niedziela dnia 20. września 1914.

Rok IV.

Cena egzemplarza 6 halerzy

Z Rady miejskiej.

Lwów, 20. września.

Po kilkutygodniowej przerwie odbyło się wczoraj znowu jawne, publiczne posiedzenie rady. Komplet był oczywiście słaby, bawiący jednak we Lwowie radni stawili się niemal wszyscy.

Przewodniczył wicepr. dr. Rutowski; otworzywszy posiedzenie, dr. Rutowski wspomniał o tem, że wypadki wielkiej wagi zaskoczyły Lwów nagle. Miasto jednak sprostało zadaniu. Wówczas, kiedy nas wszyscy opuścili i kiedy miasto samo zostało, okazało się, że jesteśmy zorganizowani, że rządy nasze są uporządkowane, że nie tylko swoje sprawy może załatwić, ale zastąpić inne czynniki.

Wyjątkowe jednak warunki zniewoliły prezydium do wyjątkowych zarządzeń; sekcye i komisye uległy zdekompletowaniu, tak, że o normalnem ich funkcjonowaniu w dawnym składzie nie było mowy. Okazało się koniecznem uprosić całą maszynę i dać jej nieco inne formy. Z resztek poprzednio urzędujących sekcji i komisji utworzono pięć nowych komisji, z których każda obejmuje kompleks spraw ze sobą treściwo się łączących. Przewodnictwo w tych nowych komisjach obejmą wiceprezydenci, zastępcy powołani są z łona członków komisji.

Następnie odczytał prez. Rutowski skład poszczególnych komisji.

Skład komisji.

Komisya I. (dobroczynności): prezes dr. Stahl, zast. r. Philipp; członkowie: Abrysowski, Andrzejowski, Bieniecki, Dylewski, Philipp i Sklepiński.

Komisya II. (finansowa): prezes dr. Rutowski, zast. Bol. Lewicki; członkowie: Bardasz, Chlamtacz, Höflinger, B. Lewicki, Ohly, Pieracki, Pierozynski, Stesłowicz, Toepfer i Kauczyński.

Komitet wykonawczy tej komisji tworzą pp.: Rutowski, Lewicki, Stesłowicz i Chlamtacz.

Komisya III. (techniczna): prezes dr. Stahl, zast. r. Wczelak; członkowie: Biernacki, Halski, Hingler, Howarth, Michajda, Szirmer, Szafranski, Thulie, Wczelak i Ciesielski.

Komisya IV (przemysłowa i sanitarna); prezes dr. Schleicher, zast. dr. Starzewski i Włodzimirski; członkowie: Ciechulski, Demeter, Frydrych, Janowicz, Mikołajski, Piepes, Thom, Toczyski, Włodzimirski, Starzewski i Zgórski.

Komisya V (szkolna i organizacyjna); prezes dr. Rutowski, zast. Próchnicki; członkowie: Getritz, Ihaatowicz, Kwiatkowski, Majerski, Piasecki, Paszkudzki, Próchnicki, Obmiński, Schneider, i ks. Szydelski.

Komitet wykonawczy tej komisji: Rutowski, Próchnicki, Obmiński i Majerski.

Pozatem powołane zostaną do życia komisye wykonawcze. Do pierwszej z nich, **bezpieczeństwa publicznego**, należeć będą sprawy milicyi miejskiej, ferowanie wyroków administracyjnych itd. W skład jej wejdą pp. Schneider, Pieracki i Howarth. Do drugiej, **cholerycznej**, przydzielone zostaną sprawy pilne sanitarne, uporządkowanie miasta itd. komisye tę utworzą pp. Legeżyński, Mikołajski i Kuczera.

Trzecią taką komisją będzie komisya szkolna. Wszystkie wnioski, przedstawione przez prez. Rutowskiego, Rada jednomyślnie przyjęła.

Uznanie dla prezydium.

Następnie postawił r. dyr. B. Lewicki imieniem całej Rady **napływny wniosek**, wyrażający głęboką **wdzięczność** członkom reprezentacyi miejskiej **całemu prezydium** za ich niezmordowaną pracowitość, oraz wyrażającą im **zupełne zaufanie**. Wniosek ten wśród oklasków uchwalono przez aklamacyę.

Wodociągi.

Nakoniec wspomniał prez. Rutowski, iż w czasie bardzo krytycznym, w czasie walki na terenie wodociągów w Dobrostanach, funkcyonarysze zakładu wodociągowego spełnili swe obowiązki z całym poświęceniem, wytrwali na trudnem, niebezpiecznym stanowisku z prawdziwym bohaterstwem. Prezydent proponuje więc, by ludzi tych odpowiednio wynagrodzić i wyrazić im nadto pisemne uznanie.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Porażka Zeppelina koło Sieradza.

W ostatnich dniach pojawił się rankiem Zeppelin nad Sieradzem, ale tak wysoko, że ostrzeliwanie go było niepodobnięstwem. Cały dzień czatowali na niego żołnierze z karabinami w ręku. Dopiero wieczorem balon Zeppelina ponownie ukazał się nad miastem. Tym razem leciał dość nisko, licząc na to, że wśród panującego zimroku ujdzie niespostrzeżenie. Lecz żołnierze przywitali go morderczym ogniem. Już po pierwszej salwie Zeppelin zakłócił się, lecz mógł jeszcze nadal utrzymywać się w powietrzu. Tymczasem ogień nie ustawał ani na chwilę, aż w końcu silnie uszkodzony balon spadł na ziemię w odległości wiorsty od miejsca ataku.

Na statku powietrznym było 30 podróżnych, mianowicie czterech oficerów, mechanik, fotograf, jakiś subjekt w cywilnym ubraniu, pozatem prości żołnierze.

W gondoli znaleziono wiele bomb i inne materiały wybuchowe, dużo amunicji, fotograficzne aparaty, plany i t. d.

W czasie kiedy rosyjscy żołnierze ostrzeliwali olbrzymi statek, z gondoli rzucono kilka bomb, które porozszarpały i pozabijały pasażerów na łące konie i krowy.

Lowanium odebrane.

„Rjecz“ otrzymała od swego korespondenta następującą prywatną depeszę z Rotterdamu przez Kopenhagę pod datą 12 września:

Wycieczka Belgijczyków z Antwerpii powiodła się. Wczoraj Lowanium odebrano napowrót Niemcom.

Belgijczycy biją Niemców na linii Diest-Tirlemont.

Urzędowego potwierdzenia tej prywatnej wiadomości brak.

Stan walki w Belgii.

Doniesienie korespondenta „Rjeczy“, że Belgijczycy odebrali Niemcom ruiny Lowanium, upada wobec następującego nowszego telegramu oficjalnego Pet. Ag. Telegr.:

Antwerpia 14 września. Rząd belgijski ogłasza:

W dniu dzisiejszym zakończyła się czterodniowa krwawa bitwa wojsk belgijskich z Niemcami, stoczona w obszarze trójkątnym Bruksela-Lowanium-Malinés. Wojska belgijskie cofnęły się przed przeważającymi siłami Niemców, którzy zajmowali na drodze do Brukseli silnie obwarowane stanowiska. Aby ich nie oddać, zgromadzili Niemcy wszystkie wojska, jakimi dysponowali w Belgii, oraz dwa korpusy, przeznaczone do Francji.

Straty Belgijczyków są znaczne, lecz niemieckie są jeszcze większe. Główny cel belgijskiej akcji zaczepnej, t. j. odciążenie sił niemieckich, dążących do Francji, został w zupełności osiągnięty.

Zbiegowie z Belgii.

Z Londynu donoszą do Agencji Petersburskiej:

Cała Anglia sposobi się na przyjęcie 60 000 belgijskich zbiegów, którzy już zaczęli przybywać przez Ostendę do Folkstonu. Miejskie instytucje a także prywatne osobistości ofiarowują gościnność. Właściciele więcej niż 5000 prywatnych domów w różnych częściach kraju zaproponowali bezpłatne pomieszczenie dla zbiegów. Zorganizowano osobne komitety, które

wychodzą na kolej do pociągów, wiozących zbierców z Belgii.

Z Serbii.

Z Niszu donosi Pet. Ag. Tel. 13 września, że zaczepna akcja Serbów w dół lewego brzegu Sawy odbywa się nadal z powodzeniem. Nie zaszło nic nowego i ważnego. Położenie na reszcie frontu takie jak pierwej.

Wylądowanie Włochów w Albanii.

Petersburska Agencja rozpowszechnia doniesienie paryskiej gazety „Echo de Paris“, jakoby włoskie wojska wylądowały w Walonie. (Albania).

O Kiau-Czau.

Z Irkucka donoszą do „Rjeczki“, że japońska prasa przestrzega Chin przed mylnym tłumaczeniem japońskiego ultimatum. Oddanie Chinom Kiauczau byłoby możliwe tylko przy pokojowym poddaniu go przez Niemcy. W tej chwili Kiauczau przedstawia się jako wojenna zdobycz, która jako taka nie może być dana Chinom. Ogłoszenie to budzi w Chinach trwogę i niezadowolenie.

Chińska flota koncentruje się koło Czifu, a lądowe wojska w Szantunie.

Rugi cudzoziemców w Turcyi.

Do „Rjeczki“ donoszą z Konstantynopola:

Wydany cudzoziemcom nakaz opuszczenia Turcyi był ogłoszony niespodziewanie, aby podnieść popularność tureckiego gabinetu, który jest przez wszystkie gazety tureckie nazywany wielkim.

Cała prasa pełna jest inspirowanych zachwyty, z wyjątkiem gazety „Osmanischer Lloyd“, która o tem zamilczała. Tłumy tureckiej czerni z muzyką na czele pojawiają się w europejskich dzielnicach i urządzają tam demonstracje ca razie bezkrwawe.

Ludność pojmując ten nakaz jako zamiar zastąpienia wszystkich cudzoziemskich kupców i komisjonerów przez Turków.

Talaat bej w rozmowie zaznaczył, że cudzoziemcy zachowywali się tutaj jakby w zwojowanym kraju. Byli wolni od podatków, i tym sposobem uniemożliwiali tureckim kupcom konkurencję.

„Myśmy nie zawierali umowy z żadnym państwem, prawo przebywania w Turcyi było dobrodziejstwem, przyznanem w swoim czasie cudzoziemcom. Mieliśmy prawo cofnąć to pozwolenie“.

Termin do opuszczenia granic Turcyiznaczono na dzień 1 października.

Popularyzowanie wojny w Rosyi.

Minister spraw wewnętrznych orzekł, że jest konieczne zwrócić się do gubernatorów z propozycją stworzenia jak najenergiczniej organizacji w celu bezpłatnego rozdawania wiejskiej ludności broszur, poświęconych toczącej się wojnie.

Licytacja niemieckich pojazdów.

Z Rygi donoszą do „Rjeczki“:

Ze sprzedaży skonfiskowanych u niemieckich i austriackich poddanych koni i powozów uzyskano 15.000 rub. Żony niemieckich i austriackich poddanych, którzy zostali wysłani do wschodnich gubernii cesarstwa otrzymują z amerykańskiego konsulatu zasiłek w kwocie 2 rubli miesięcznie.

Echa wojny.

Mobilizacja we Włoszech.

We Włoszech ogłoszona została ogólna mobilizacja. Powołano pod broń mężczyzn w wieku od 20 do 45 lat.

Wysokie kontrybucye.

Pisma rosyjskie donoszą za „Temp“, iż Niemcy nałożyli na miasto Amiens kontrybucję 2 milionów i zarządzono rekwizycję tytoniu i wina. Miasteczku Armantier nakazano zapłacić pół miliona. w Lans 706.000 fr., zaś od Lille zażądano 7 milionów.

Porażka Niemców.

Depesza londyńskiego biura Reutera donosiła 12 września o następującym komunikacie angielskiego biura prasowego:

Nasze wojska przeszły przez rzekę Ourk i tego dnia spieszenie następowały w ślad za uchodzącym nieprzyjacielem, przyczem zabrały do niewoli 200 jeńców. Koalicja francuska była między Soissons a Fimem wczoraj w nocy. Trzecia francuska armia, skorzystawszy ze zwłoki nieprzyjaciela na północ od Vitry, zdobyła całą artylerję niemieckiego korpusu. Angielskie aeroplany stwierdziły, że Niemcy spieszenie cofają się.

Prawa dla zaborów.

Z Petersburga donosi „Nowoje Wremia“, że w cesarskiej kancelaryi opracowują prawa, według których będą rządzone kraje zabrane Austrii i Prusom.

NADESLANE.

(Za rubrykę tę Redakcja nie odpowiada)

Zarząd szkół im. H. Jordana

zawiadamia, że nauka szkolna rozpoczęła się tak w głównym budynku (Mikołaja 16), jak i na filii (Listopada 52).

DALSZE WPISY PRZYJMUJE SIĘ.

Obrońca w sprawach karnych

Dr. Natan Korkeš

otworzył biuro

— przy ul. Kościuszki 3. —

Obrońca w sprawach karnych podejmuje się

Doc. Uniw. Dr. Jan Paygert

b. profesor prawa karn Uniw w Sofii, mieszka ul. Ujejskiego 4. II p.

Listy strat poległych i rannych.

Wobec zajęcia naszego miasta przez armię rosyjską i przerwania naszej komunikacji z zachodem i armią austro-węgierską, w której szeregi poszli nasi najbliżsi, boleśnie daje się nam odczuwać brak „list strat“ tzw. „Verlustlisten“, ogłaszanych przez ministerstwo wojny w Wiedniu. Ustawodawstwo wojenne powinno przecieć było obmyśleć jakiś sposób komunikowania się stron walczących przynajmniej celem wzajemnego udzielania sobie informacji o nazwiskach rannych, zabitych i jeńców, oraz o tem, dokąd jeńców i rannych wywieziono, albo też umożliwić przesyłanie przez rannych i jeńców listów do rodziny nieprzyjacielską pocztą polową.

Tak np. w „Kijewianinie“ Nr. 241 przedrukowana z „Russkiego Inwalida“ lista poległych oficerów rosyjskich zawiera nazwiska sześciu kapitanów, generała Karłowicza, jednego pułkownika, pięciu praporszczyków czyli chorążych, 1 porucznika, 1 podporucznika. Umarł skutkiem ran 1 pułkownik, rannych 16 kapitanów, 7 sztabkapitanów, 5 pułkowników, 7 praporszczyków, podporuczników 13, porucznik 1. Ranny 1 generał w tronie. Kontuzjonowanych: podporucznik 1, podporuczników 3, sztabkapitan 1, porucznik 1. Bez

wieści zaginęło: 2 pułkowników, 2 podporuczników, 6 kapitanów, sztabkapitanów 3, podporuczników 2, porucznik 1, praporszczyków 4, razem 92 oficerów. Codziennie świeże takie listy strat przynoszą rosyjskie gazety. Spisów strat żołnierzy dzienniki nie drukują, gdyż brakłoby na to miejsca na łamach codziennego pisma.

Kontuzjonowany był też poseł Bobriński.

Cholera we Lwowie.

Lwów, 20. września.

Dzień wczorajszy przyniósł trzy dalsze wypadki cholery we Lwowie. Z tego dwa zaszyły w wojsku a jeden u kobiety z poza Lwowa. Chorą przywieziono do leczenia do Lwowa.

Zachorowali mianowicie: Ilija Kircak z 16 p. p. i K. Terentiew, doński kozak oraz Marya Biega z Porszej w pow. lwowskim.

Wypadek z Porszej wskazuje, że nie tylko Lwów jest zagrożony, ale i prowincya. Chodzi o to, aby ognisko zarazy niezwłocznie stłumić. Władze uczynią niewątpliwie wszystko, co jest ku temu wskazane.

Choroby zakaźne.

Wczoraj zajęła się specjalna komisya, w skład której wchodził generał bar. Knorring, prof. Serapin i fizyk miejski dr. Legeżyński ułożen em stałego podziału, wedle którego mają być z kaźnie chorzy żołnierze rozmieszczeni w poszczególnych szpitalach.

I tak żołnierze austriaccy, chorzy na dyzenterję, będą w leczeniu w zakładzie karnym kobiet im. Maryi Magdaleny (ul. Ujejskiego 1), żołnierze rosyjscy w klinice dermatologicznej (ul. Piekarska), wszyscy chorzy na tyfus w zakładzie kary im. Maryi Magdaleny, chorzy na cholere w koszarach obrony kraj, przy ul. św. Piotra.

Potrzeba 20 — do 30 robotników do pracy przy maszynie do młocenia i do kopania kartofli. Potrzebny jeden maszynista. Dobre warunki pracy. Zgłaszać się należy w poniedziałek o 9 rano w Kasie chorych m. Lwowa, ul. Brajerowska 8, I p.

Kronika.

Apropowizacja miasta. Miejska komisya apropowizacyjna pracuje nieu tannie i osiąga wyniki doskonałe. Jej z pasy są jedynem obecnie źródłem, zasilającym w mąkę i inne artykuły nie tylko publiczność, ale i piekarzy oraz cukierników. W jednym dniu tego tygodnia sprzedano im 7 wagonów mąki. Komisya zakontraktowała znaczne ilości mąki z Podola rosyjskiego i jest nadzieja że wkrótce ten ważny artykuł do Lwowa nadejdzie.

Zwrócić jednak należy przedsiębiorcom i kupcom uwagę, że powinni ulżyć komisji apropowizacyjnej i robić starania o dowóz artykułów spożywczych na własną rękę.

Zebrał e obywateli ziemskich. Dyrekcyja Związku Ziemian uprasza obywateli ziemskich, przebywających we Lwowie, ażeby zechcieli zejść się w lokalu Związku ziemian (nowy gmach Tow. kredyt we o ziemskiego przy ul. Kopernika 2) we wtorek o godz. 4 popoł. w celu omówienia sprawy zorganizowania pomocy administracyjnej dla go podarstw w dobrach ziemskich, opuszczonych przez właścicieli.

Nekrologia.

Marya Kneé

em. nauczycielka c. k. państw, szkoły przemysłowej po długich i nader ciężkich cierpieniach, zaopatrzona św. Sakramentami usnęła w Panu 19 września br. przeżywszy lat 54.

W ciężkim smutku pozostała siostra z dziećmi i rodzina zaprasza krewnych, kolegów, znajomych i przyjaciół na obrzęd pogrzebowy, który się odbędzie w poniedziałek 21 b. m. o godz. 11 przedpołudniem z domu żałoby przy ulicy Sadownickiej 1. 73, na cmentarz Łyczakowski.

Osobne zawiadomienia ożsyłane nie będą.

Miejski Zakład pogrzebowy „Concordia“.